

STANOWISKO

Rady Miejskiej w Sztumie w sprawie niesprawiedliwego dla mieszkańców systemu zbiórki odpadów komunalnych w Polsce

Rada Miejska w Sztumie z wielkim niepokojem obserwuje drastyczny wzrost kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami spowodowany nie tylko zwiększeniem ilości odpadów, ale przede wszystkim lawinowo rosnącymi kosztami ich odbioru, przetworzenia i zagospodarowania. Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zamiast usprawnić system gospodarki odpadami, doprowadziła do gwałtownego wzrostu cen zagospodarowania odpadów komunalnych. Obecny system gospodarowania odpadami komunalnymi jest systemem wysoce niesprawiedliwym, ponieważ sprawia że to mieszkańcy ponoszą wszelkie koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Samorządy nie mają żadnej swobody w prowadzeniu polityki odpadowej, co w konsekwencji zmusza gminy w całej Polsce do podnoszenia stawek za odbiór i zagospodarowanie odpadów. Zasady selektywnej zbiórki są od nas niezależne, nie mamy wpływu na rynek surowców wtórnych, a wbrew obiegowej opinii gminy nie zarabiają na odzyskanych surowcach – wręcz przeciwnie mają coraz większy problem z ich zbytem. Gminy nie mając żadnego wpływu na kształt gospodarki odpadami komunalnymi, muszą ponosić konsekwencje wszystkich decyzji podejmowanych na poziomie władz centralnych. Podejmowane wysiłki w edukacji ekologicznej mieszkańców gminy oraz podnoszenie świadomości w zakresie segregowania odpadów ma sens, jednak mieszkańcy powinni otrzymać realną zachętę za wysiłek wkładany w prawidłowe postępowanie z odpadami. Nawet najlepsza kampania edukacyjna nie przyniesie pożądanych skutków jeśli będzie im towarzyszyła drastyczna podwyżka opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dodatkowo ciągły wysoki wzrost opłat może spowodować, że część mieszkańców będzie świadomie uciekała z systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Będzie to skutkowało dalszymi wzrostami opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a także przyczyni się do wzrostu ilości dzikich wysypisk śmieci. Oczekujemy wypracowania rozwiązań systemowych, które usprawnią system gospodarki

odpadami komunalnymi, zaprzestaną niesprawiedliwego przenoszenia wszystkich kosztów tylko na mieszkańców oraz zatrzymają lawinowy wzrost opłat związanych z gospodarką odpadami. Rozwiązania są w pełni zależne do zdecydowanych działań rządu m. in. poprzez wprowadzenie mechanizmu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, systemu kaucyjnego czy dopłat do odpadów zebranych w sposób selektywny. Są to rozwiązania mogące wpłynąć na obniżenie kosztów funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach, w szczególności wprowadzenie ekonomicznych mechanizmów odpowiedzialności producenta za jego produkty wprowadzane na rynek nie tylko w okresie użytkowania i gwarancji, ale także na etapie poużytkowym, kiedy produkt staje się odpadem. Mechanizm rozszerzonej odpowiedzialności producenta, wymuszałby na producencie odpowiedzialność za swój produkt, również po jego sprzedaży. Obecnie w polskim systemie koszty te niemal w całości ponoszone są przez każdego z obywateli w ramach opłaty ryczałtowej za gospodarowanie odpadami, wnoszonej do gminy. Wprowadzenie dobrego systemu mechanizmu rozszerzonej odpowiedzialności producenta byłoby ratunkiem dla samorządów, gdyż wiąże się to z dopłatą do gminnego systemu gospodarki odpadami, a w konsekwencji z mniejszymi opłatami za gospodarowanie odpadami dla mieszkańców. Ponadto należałoby też rozważyć wprowadzenie dofinansowania z budżetu państwa do opłat za odpady segregowane ponoszone przez mieszkańców. System takich dopłat finansowany w całości z budżetu państwa byłby nie tylko realnym wsparciem dla polskich rodzin, ale także w dłuższej perspektywie promowałby prawidłową segregację odpadów i proekologiczne zachowania Polaków.

Wprowadzenie systemu kaucyjnego funkcjonujący w wielu krajach Europy zachodniej w zasadzie jest kwestią bezsporną. System kaucyjny powinien objąć nie tylko aluminiowe puszki oraz szklane i plastikowe butelki po napojach, ale także szereg innych opakowań mających wielorakie zastosowania, a które po opróżnieniu zwykle lądują w pojemniku na odpady zmieszane - rzadziej w żółtym worku czy pojemniku.

Stale rosnąca konsumpcja, a co za tym idzie – wytwarzanie coraz większej ilości odpadów - powoduje, że co rusz następują podwyżki opłat związanych z unieszkodliwianiem odpadów. Tylko system kaucyjny lub realny mechanizm finansowej odpowiedzialności producentów ma uzasadnienie ekonomiczne i gwarantuje zbiórkę wysokiej jakości surowców, które mogą być ponownie użyte lub poddane recyklingowi. Pozwoli to na znaczne zmniejszenie strumienia odpadów komunalnych, w szczególności odpadów opakowaniowych, wzrostu poziomów

segregacji, zrównoważenie konsumpcji, podniesienie świadomości mieszkańców, co w konsekwencji przełoży się na niższe opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rada Miejska w Sztumie zwraca się do rządu z apelem o wprowadzenie systemu gospodarki odpadami opartego na równej odpowiedzialności za odpady zarówno producentów jak i konsumentów. Tylko system oparty na współfinansowaniu odpowiedzialności za odpady pozwoli na zmniejszenie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które obecnie w całości ponoszą tylko mieszkańcy i gminy. Obecny system gospodarki odpadami komunalnymi jest wysoce niesprawiedliwy, nierówno traktuje producentów odpadów jak i konsumentów oraz niesłusznie przerzuca wszelkie koszty tylko i wyłącznie na naszych mieszkańców i samorząd. W związku z czym zwracamy się o jak najszybsze wprowadzeni zmian w obecnym systemie gospodarki odpadami komunalnymi oraz zahamowanie lawinowego wzrostu opłat za ich zagospodarowanie.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Sztumie

Czesław Oleksiak

Burmistrz
Miasta i Gminy

Leszek Tabor